

*Con chờ vội cười người ta
Mai sau lá vàng rụng sớm.
Tuổi trẻ sớm muộn cũng già
Hoa nào chẳng rồi héo úa?*

*Tuổi thu kinh nghiệm đầy người
Không như con, còn non nớt
Nụ xanh còn học cả đời
Mỏi đi, đường còn chưa tới!*

*Xẻ dưới không kính người trên
Trên ngã sẽ u đầu dưới!
Đấy giờ họ cười, xưa nguyên
Con nguyên, mai rồi không cười?*

Ba Khuyên Em

Thơ và tình bày:

Uy Nga

Canada, 3.9.2020 #7349

Ấm
Hoài
Manh
Áo
Tơ
Thiêng

Những nhánh rong xanh mẹ con ngồi ngắm
Bây giờ chẳng liết trôi giạt về đâu?
(Con nói với biển và bầy hải âu)
Má ơi! Má à! Con vẫn khờ khạo!

Chiếc áo ngực hàn may bằng da cáo
Chưa Áo Tơ Mũi dệt bằng tơ thiêng
Ừ con ấm áp tuổi thơ bình yên
Sắc thắm tươi màu cho con nương náu.

Mẹ có mười con, chúng cho mười cháu
Đưa biển, đưa trụ, còn lại mười ba
Khóc con, xót cháu, bao lần xót xa
Má vẫn cùng Ba nuôi nấng, dạy bảo.

Thương Má biết bao, không còn chạy gạo
Một chân lảo đảo, một tay quơ quào

Tai lãng không nghe, miệng luôn không nói,
Mắt mờ không thấy, một chỗ nằm ngồi
Cô đơn phiền não đếm thời gian trôi
Cũng may Trời ban con dâu hiếu thảo!

♥
Mỗi lần gọi thăm chỉ nhìn điện mạo
(Mình con thấy Má, Má thấy chi con)
Sao mà ghen ngào! Lòng dạ héo hon
Con cháu ai lo chu toàn tươm tất?

Má à! Má ơi! Ngày đêm niệm Phật
Nhìn về cố quốc, thương Má vô vàn
Xin Ngoại phù hộ Má sống bình an
Một mai tự do con về báo hiếu!

Thơ và trình bày: *Y. Nga*, 21.8.2021 #7832

Kho Tàng Của Ba

Nguyệt rời quê hương từ năm 21 tuổi nên văn chương thâm thúy đất Việt mang theo trong trí chưa nhiều, dù từ nhỏ Nguyệt đã được Thân Phụ cho đọc toàn sách hay để noi gương “*những tâm hồn cao thượng*”, nhưng con nít mà, tuổi nào thì chỉ thích việc ấy: trù những cuốn sách

căn bản phải “*trả bài*” cho Ba mỗi khi bị tra hỏi bất thành linh ra, Nguyệt thường chọn những sách mà nữ sinh cô nào cũng mê.

Mỗi năm theo số tuổi lớn lên, Ba cũng dần dần mua cho sách báo để cập nhật kiến thức và những Tuổi Ngọc, Tuổi Hoa đủ màu xanh, tím, hồng... nhưng cuốn nào cũng phải qua sự chọn lọc và kiểm duyệt của Ba. Dĩ nhiên là dù sách báo mượn thư viện hay mua gì thì Ba cũng đều đọc trước hết rồi vì Nguyệt luôn thấy những chú thích viết tay bằng bút chì, bôi đen những đoạn kém thanh nhã trên các sách mua hay một tờ giấy nhỏ có chú thích kẹp vào những sách mượn, Ba viết chữ rất đẹp nên dù chữ có nhỏ mấy thì ai cũng hiểu. Cha của một bạn học mượn sách về đọc đã khen Ba với một lá thư kèm vào sách khi trả lại:

- Bác Năm dạy con sao mà kỹ! Nhiều khi phần chú thích, hay sửa đổi, còn rõ nghĩa hơn nguyên tác!

*

Má thường than thở với các dì về Nguyệt:

- Nhà em 10 người, chỉ có 2 cha con có cùng một sở thích đọc sách thôi mà nhà toàn sách là sách, Ba nó một sách còn nó hết một sách ở thư viện đem về chất đầy bàn thì có bao nhiêu tiền đều đem đi mua sách hết, rồi cho bạn bè mượn.

Má đâu biết rằng mỗi một cuốn sách mua về đọc xong là đổi được cả chục cuốn khác với bè bạn, có khi cả với thầy cô giáo nữa, nhất là thầy Hiệp dạy Vật Lý, chứ còn cứ toàn mượn thư viện thì làm sao được đọc nhiều sách khác nhau? Vả lại, gia

đình dật và bán vải, cô em gái của Nguyệt: Tý Diệu, nhỏ hơn Nguyệt 2 tuổi lại mê thời trang nên quần áo, giày, dép, dù, nón, cặp, bóp... Nguyệt được hưởng một từ em gái thôi cũng đủ xinh xắn rồi, đâu cần phí tiền ăn diện.

Nguyệt chỉ cần một đôi guốc mộc khi mặc áo dài trắng, một đôi sandale với áo chemise trắng ngắn tay, một cái nón trắng (loại xếp lại thành hình tam giác có thể bỏ vào cặp gọn gàng) mỗi khi diện jupe xếp ly là đi đâu mà chẳng tới?

Sau này Việt Cộng vào, Nguyệt phải bỏ xe mà đi... ghe, tưởng chỉ tạm lánh nạn cộng sản một thời gian, ai ngờ hơn 42 năm rồi thuyền nhân vẫn còn lưu lạc xứ người, chưa một lần được hồi quốc!

*

*B*ây giờ Nguyệt có cả một tiểu thư viện sách trong nhà mà không có thì giờ để đọc, cũng không có bạn bè nào ở gần để đổi sách. Phải chăng sách chưa được Ba kiểm duyệt nên sách cứ chờ hoài? Chữ nghĩa quê hương vẫn nghiền ngẫm ngày ngày mà không còn Ba để hỏi cho rõ nghĩa và giọng Má cần nhắc đã được thay bằng giọng chàng:

- Nhà toàn là sách báo! Em đọc rồi cũng không chịu rút, mỗi lần dọn nhà thật là mệt!

Nghe mà nhớ Má!

Nguyệt luôn năn nỉ mà như nhắc nhở chồng:

- Anh đừng vút nhé! Ba dạy: “*Sách báo là vàng của trí tuệ!*” đó nha anh. Nhờ Ba đã cho em cả một **kho tàng** mà em luôn yêu tiếng nước mình, chứ không thì bây giờ mình chỉ toàn nói tiếng Ý, tiếng Anh với nhau thôi”./.

Ý Nga

**SAO KHÔNG
VỀ ĐƯỢC
ĐẤT CHA?**

*Đùi màu tô đậm không gian
Sao con chỉ thấy gian nan đáng buồn?
Mắt già ngân lệ giọt tuôn
Nào đâu tính toán bán buôn lỗ lời.*

*Gian truân cực khổ cả đời
Cuối đời sao lại vương trời cô đơn?
Tay nào buông hết thiết hơn
Tay nào nâng đũa nước, cơm, trở mình?*

*Chân nào nhúc nhích tội tình
Chân nào bại liệt bùn sinh hết đi?
Lòng con thương Má cách chi
Đôi tay may vá, siết ghì đàn con!*

*Dáng già bất động héo hơn
Tâm con đau đớn: Sài Gòn! Quốc Gia!
Sao không về được Đất Cha
Cơm bưng, nước rót? Xót xa cả lòng!*

Thơ và trình bày:
Ý Nga
23.8.2021 #7833

Cha Chi Chít Chi

Y. Nga

Sang New Jersey, Ba không tìm ra ai là bạn thân cả nên Ba chỉ tìm vui qua sách vở, phim ảnh. Ba sống cô đơn lắm rồi như thế nên Nguyệt rất thương và siêng năng gọi thăm Ba mỗi tuần.

Khi Nguyệt hỏi thăm Ba về bác Võ Văn Vẹ, một người thường gọi cho Ba lắm, thì Ba tâm sự rằng:

- Ba và bác ấy quen nhau đã hơn 20 năm nay, qua một khung cửa sổ nhỏ xíu. So với bác, ba cũng nhỏ xíu, nhìn bác cao to mà mong ước sẽ học hỏi được nhiều điều hay nơi bác, ai ngờ bác bị ám ảnh cái “vĩ” đại* của... bác-người-ta nên càng ngày bác càng kiêu căng, phách lối; xem cả thiên hạ ai cũng là “cháu ngoan” cả (vĩ đại này dấu **hỏi**, có nghĩa là vật lớn để lót hay chặn lại). Đã thế, bác lại cứ thích ngồi trên đầu thiên hạ, làm gì cũng cứ muốn chiếm ngôi cao nhất ở “chiều trên”, thế nên bao em út nhỏ noi theo từ từ xa lánh.

Ba chẳng nữ lính xa nên cản ngăn hết lời nhưng chẳng còn ai muốn dính dáng đến bác.

Sự cô đơn khiến bác bám chặt lấy Ba trên dòng đời tha hương. Ba trôi nổi như lục bình tìm vùng nước ấm, một thân một mình còn chưa yên mà bác còn đeo theo thật nặng nề. Ai đời Lục Bình mang màu xanh mát mắt để tô điểm cho hoa tím phơn phớt nhẹ nhàng mà bác ấy cứ diện đồ kè một mảng chói chang dưới nắng nên Lục Bình đành buông. Khung cửa sổ của internet giữa ba và bác cũng khép lại từ đó!

Nghe bạn bè kể lại là bác bây giờ đã càng ngày càng mập mạp hơn thêm nhờ toàn chơi với các đồng chí đồng chí (có nhiều “đồng”, lắm chí) nên không thèm làm anh nữa mà đòi làm “cha trẻ dân tộc” mới chết người! “Cha” đang dọn đường cùng gia đình về nước để mua chút danh hảo (HẢO đầu **hỏi** là **tốt**) thì bị con virus Wuhan cản ngăn nên biến thành danh **hảo** (HẢO đầu **ngã** là **vô ích**). Thế là tiêu tủng!

Đám bồ nhí của “cha trẻ” tưởng vợ được một anh đẹp trai như con gái, có nhiều “đồng”, ai ngờ anh chỉ là một cha... nội chi chút chí nhớp nhúa, suốt ngày cứ gãi rách cả da đầu; “cha” già... đầu mà còn muốn “cùng chúng cháu... hành quân” dài dài như bác-người-ta nên “cháu ngoan” nào cũng chạy... không có cờ.

Không biết chàng chi chút chí keo kiệt, bủn xỉn ấy đã làm gì với đám bồ nhí để đòi “đồng” trở lại khi chán mặc áo đỏ? Ba biết đám cháu-nhỏ-không-ngoan đã bỏ bác còn bác Đỏ có bỏ những đồng chí đồng chí đỏ chưa thì ba chịu thua? Mà nếu bỏ rồi thì có chừa? Có lúc nào bác muốn trở lại làm một người tỵ nạn hiền lành như thuở nào mới quen ba qua khung cửa sổ của máy vi tính?

Từ đó cho đến ngày Nguyệt bay sang thăm và ở chơi với Ba một tuần rồi tạm biệt, Ba vẫn chưa tìm ra một người bạn nào tâm đầu, ý hợp mà kết thân nữa. Ba sống cô đơn một cõi, ngày ngày đi bộ một vòng New Jersey rồi ra New York cho đủ hai

tiếng. Về nhà: vui thì đi quyền, luyện võ, buồn thì đọc sách một mình.

Ai ngờ chuyến đó ôm chào Ba ra phi trường, Nguyệt vừa đặt chân xuống phi trường trong cơn mưa ào ạt thì nhận được điện thoại của chồng báo hung tin Ba bị đột quỵ bất ngờ và đã ra đi trong nỗi niềm tha hương, thương vợ, nhớ con nơi bốn phương trời xa tít.

Thương Ba quá!

Ý Nga

Rau Muống

(Mén tặng chị NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG.)

*Rau muống ai trồng mà xanh tươi quá?
Làm con nhớ Má ngồi chẻ ngày xưa
Cọng rau cuốn cong trong chanh hòa nước
Trắng xanh khoe sắc mơn mớn vui thừa.*

*Thời gian ở đây con luôn bận bịu
Ngồi chẻ như Má làm chi có giờ
Mỗi năm vài lần mới bày đĩa gỏi
Rắc đậu phộng mà lòng dạ ngẩn ngơ.*

*Đĩa gỏi dòn, cay, chồng khen: "Ngon tuyệt!"
Con kể chuyện, Ba thấy chẻ là la:
"Học hành đi con, thì giờ quý lắm
Cắt khúc xào tỏi là xong ngay mà!"*

Chồng Má ưu tiên việc nào giá trị
Rể Má thưởng thức bếp núc công phu
Nhờ Ba con học, đem về điểm giỏi
Nhờ chồng con xót Má bận lu bù.

Vải vóc oằn vai đem giao, bày bán
Cơm ngon, món lạ Má luôn bày bán
Trí nào bán mua, tay nào gia chánh
Con thơm, nhà sạch... Cương sáng vẹn toàn.

Luộc bắp, nướng khoai, lau nhà, rửa chén
Lau, chùi, dọn dẹp, giặt, ủi, vá, may
Gạo ăn chẳng đủ, bán buôn Má chạy
Cả một đàn con, chẳng ai ăn mày.

Công ơn Phụ Mẫu, thương ơi là thương!

Thơ và sinh lời:
Phụ Nữ
Canada, 49.2020-7555

Con

Đường chưa đi tới đâu

Mẹ

Mà càng đi càng lâu

Có tới nơi con muốn?

Tóc đã vừa bạc đầu!

Chờ

Ba ra đi nghẹn ngào

Ôm nỗi niềm khát khao

Con

Chết cô đơn, phiền não

Thương quê hương, đồng bào!

Mẹ bệnh, con nhói đau

Mãi có kiếp chuyôn tàu

Đường Tự Do hồi quốc

Mẹ con mình mừng nhau?

Ngày lạnh tèo, u ám

Đêm tịch lũy ưu phiền

Bệnh Mẹ như lá úa

Đang chờ ngày thay phiên.

Thơ và trình bày:

Uy Nga

*Canada,
12.10.2015
#3332*

Buồn mênh mông... mênh mông...!

Gia Tài Của Ba

*"Nuôi chí lớn!" Ba dạy con: "Trông rộng!
+ Học nhìn xa, chớ thiếu cận mù lòa
Sống hôm nay, học gương sáng hôm qua
Rồi chọn lựa tối tăm hay sáng sủa."*

*Đạt thành quả hay rước toàn hậu quả
Đều do con gặt quả đã gieo nhân.
Được hưởng gì phải chắc chắn tri ân
+ Học san sẻ, giúp bạn bè lận đận..."*

*Con tiếp nhận bao khuyến răn, giác huấn
Tự tu thân và giữ vững linh thân,
Học thêm nhuần mà vẫn chứa hoàn nhân
Cả tài sản: bao lời hay kẻ cận!*

Thơ và trình bày: *Ý Nga*, 23.8.2020 #7835

Bà Của Ba

Ba của Hằng tuy thương vợ con nhưng là một người rất nghiêm khắc, trọng lễ giáo, đạo nghĩa và chung thủy với vợ. Trong nhà, Ba thường ít nói, mà nói câu nào cũng như nhà binh ra lệnh, 8 chị em Hằng cứ nghe lệnh là dạ răm rắp và chấp hành nghiêm chỉnh mọi mệnh lệnh.

Những ngày Ba mới được Mỹ cho qua định cư theo diện “Thuyền nhân từ các trại tỵ nạn Đông Nam Á bị cưỡng bách hồi hương về lại VN,” Hằng đã từ Ý lặn lội sang thăm và ở lại nhà cậu em bên New Jersey chơi mấy tháng; nhờ vậy hai cha con mới có nhiều thời gian tâm tình. Hằng là chị cả trong nhà, lại thích viết lách nên Ba thường kể cho nghe nhiều chuyện rất thú vị về Ba Má.

Đây là một trong những chuyện có thật của Ba hồi xưa: Ba kể hồi Hằng 8, 9 tuổi chi đó, bà Nội và chú Út có một thời gian vô Sài Gòn ở chung nhà với Ba Má (hình như là để tạm lánh lạt lộn ngoài Trung, trong khi chờ ông Nội sửa lại nhà thì phải?) Thời đó Ba làm kế toán, có một cô bạn đồng nghiệp người Quảng Nam, làm chung sở Khai Quan Thuế. Cô biết Ba là đồng hương Bảo An nên cứ đeo theo Ba hoài. Một hôm bực mình quá, Ba về, dặn Má của Hằng ngày mai nghỉ buôn bán vải ở Ngã Tư Bảy Hiền, chờ ở nhà để tiếp khách phụ Ba. (Bên Nội Hằng, đa số các bác, chú, cô, Ba đều có khuôn mặt giống ông Nội: mắt to đen, mũi cao như người Pháp, mặc dù cả dòng họ không ai lai “thực dân” cả, nên dù là không ai “đào” nhưng chắc là có lắm “hoa” theo cùng? Vậy mà Ba chưa hề mang tai tiếng gì, hình như chỉ có bác Ba và chú Út mới có số “đào hoa” nhất trong nhà thì phải?)

Hôm sau vào sở, khi cô kế toán vừa ỡng ẹo đem cái bánh, sà đến gần là Ba nói ngay:

- Ngày mai cô lái xe theo xe tôi, tôi sẽ đưa cô đến nhà cho biết mặt Bà-của-tôi luôn.

Vừa nghe xong là cô ấy liền hỏi một cách vui mừng:

- Anh sống với bà răng?

- Ừ!

- Chắc là anh thương bà lắm hí?

- Ừ! Tôi rất thương và kính trọng Bà nên phiền cô, nếu Bà có làm chi không phải thì xin cô thông cảm cho.

Mừng quýnh, cô ta liền chạy về nhà, nhờ bà ngoại của cô có vấn giùm để mua vải vóc, hoa quả, quà cáp linh đình đến biếu Bà.

Ba kể đến đó thì cười tủm tỉm làm Hằng tưởng vì di thứ Chín và Má Hằng là dân dệt và buôn bán vải chuyên nghiệp nên Ba cười họ “Đem củi về rừng”, nhưng hình như không phải thế? Dù thắc mắc lắm nhưng chưa dám tỏ thái độ, ngại Ba cụt hứng vì tánh Ba luôn thâm thúy, bao giờ nói chuyện chi cũng thường hay thử trí thông minh của vợ con trong nhà, Hằng vận hết mấy chục lực toán học kết nối câu chuyện lại cũng không hiểu nổi đoạn kết ra răng thì Ba tiếp:

- Hôm sau, không thấy cô ta đi làm nữa, Ba hỏi anh bạn làm cùng bàn với Ba, là anh ruột của cô, thì được nghe kể lại: “Nó hí hứng diện thật đẹp, tưởng được đi “ra mắt” một bà Ngoại thứ hai như bà Ngoại của chúng tôi, ai ngờ anh cho nó gặp bà-nội-của-anh nên chỉ chưa đầy một tiếng đồng hồ sau là nó trở về nhà, vừa méc tôi vừa khóc bù lu bù loa... Chắc là mắc cỡ quá nên nó xin nghỉ làm luôn rồi.”

Hằng thắc mắc:

- Khi nớ bộ bà Nội dữ rứa? Răng cô ấy gặp Bà mà lại khóc vậy Ba? Hay tại cô có bà sẵn rồi nên không thích có thêm bà nữa?

- Chắc cô ta cũng tưởng là gặp bà của ba, tức là bà Cố của con đó mà. Ba giới thiệu với cô ấy má của con và lặp lại y như lúc đầu: “Đây là bà-của-tôi, vợ chồng chúng tôi đã có mấy đứa con ngoan và đang sống rất hạnh phúc bên nhau”.

(Trong Sài Gòn này họ hay gọi những bà xã dữ dằn của họ là “bà-nội-tui” đó con.)

Hằng cười:

- Má và bà Nội đều hiền khô, làm sao thành bà nội dữ dằn của Ba hay của ông Nội được?

Ba lại cười:

- Ủ! Hiền khô! Tôm khô nấu canh chi cũng ngọt hơn là tôm tươi con hỉ?

Ý Nga, Canada, 2.9.2020 #7834

Ba Nuôi Con

*Chia sẻ với những gia đình sống con không cùng huyết thống

Con anh, con ruột, con chung

Bây giờ chúng dính chùm cùng: mười ba

Nên mình làm đến mắt hoa

Đêm qua, đếm lại như là: ngàn ba

Thơ và trình bày: Ý Nga, 28.9.2013 #3813

Bàn Chân Lộn Lợi Nười Con

Ngược xuôi gỏi mỗi lấm rồi
 Chân chồn, gỏi lông, Mẹ tôi rã rời
 Trôi trôi bóng xế chào mời
 Nặng tai khiến Mẹ nhẹ lời, kém vui.

Cuối đời rã rượi, ngậm ngùi
 Cô đơn góc chiếu, ngọt bùi ai dâng?
 Làm gì cũng chỉ bán thân
 Đêm đêm ôn cựu. Tri tân ngày ngày?

Nhớ xưa "đạn lạc, tên bay"
 Bầy Lắm, Sáu Tám*: một bầy con thơ
 Ẩm bồng tiêu tụy, bơ phờ
 Trên nền nhà cháy sa cơ, sừng sờ.

Thương Ba thất thế, dật dờ
 Sau cơn pháo kích, phủ mờ toàn tro

Ba ôn lòng phần, dày vò;
 Mẹ nuôi chí lớn thân cò bán buôn.

Cơm lo, nước chứa, gạch, tôn...*
 Ba gầy dựng lại, gỗ lòn, mái che...
 Mẹ con góc bếp, chái hè
 Đút khoai, đồ ngọt, vớt tre, phụ hồ...
 ♡

Đàn em nheo nhóc nằm, bò
 Đôi chân Mẹ chạy quanh co, Cộng đày
 Khi xin gỗ, lúc mượn vay
 Tha về từng miếng mông, dày phụ Ba.

♡
 Bàn chân nhanh ấy giờ kia
 Nằm kia bắt lặc, ai chia sẻ cùng?
 Thương ơi lòng Mẹ bao dung!
 Làm sao con trẻ trùng phùng chăm lo?

Canada Thơ và trình bày: *Y. Nga*, 21.8.2020 #7831